

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі
та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від 20.08.2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

**Ж "Транспорт та послуги"
ЖЗ "Туризм та рекреація"
перший (бакалаврський)
"Туризм"**

Статус дисципліни

Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова

українська

Розробник:

Доктор філософії з туризму,
доцент

Катерина БОБК

Завідувач кафедри
підприємництва, торгівлі та
туристичного бізнесу

Марина САЛУН

Гарант програми

Олена СТРИЖАК

Харків
2025

ВСТУП

Сталий розвиток туристичної галузі потребує всебічного врахування географічних чинників та специфіки функціонування туризму, які визначають просторову організацію туристичних потоків, формування туристично-рекреаційних ресурсів, їх раціональне використання та конкурентоспроможність територій на національному й міжнародному ринках.

Фахівці у сфері туризму повинні знати географічні передумови розвитку туристичних процесів, мати уявлення про світовий туристичний простір, закономірності формування та функціонування туристичних регіонів, а також вміти оцінювати потенціал територій. Чим глибше розуміння географії туризму, тим ефективніше майбутній фахівець зможе організувати туристичну діяльність та забезпечити конкурентні переваги свого підприємства чи регіону.

У зв'язку з цим зростає важливість та актуальність питань, які розглядаються в межах даної освітньої компоненти. Майбутньому фахівцю туристичної сфери для прийняття обґрунтованих управлінських рішень необхідно знати складність, взаємодію та вплив природних, економічних, соціальних та культурних факторів, що визначають розвиток туризму на різних рівнях – від локального до глобального.

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів системи знань про географічні закономірності розвитку туризму, набуття практичних навичок аналізу туристично-рекреаційного потенціалу територій, вивчення туристичних потоків і ринків, оцінки конкурентоспроможності регіонів та їхньої ролі у світовому туристичному просторі.

Завдання навчальної дисципліни:

вивчення науково-методичних підходів і теоретичних засад географії туризму;

аналізування туристично-рекреаційних ресурсів світу, їхнього значення для розвитку туризму;

ознайомлення з класифікацією туристичних потоків та методиками їх дослідження;

формування навичок оцінки туристично-рекреаційного потенціалу територій;

набуття практичного досвіду дослідження регіональних та світових туристичних ринків;

вивчення особливостей розвитку туризму в різних регіонах світу;

формування уявлення про соціально-економічний ефект туризму для окремих країн і регіонів.

Об'єктом вивчення дисципліни є процеси просторової організації туризму, формування та функціонування туристично-рекреаційних систем у світі.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні, методичні та практичні аспекти дослідження туристично-рекреаційних регіонів, туристично-рекреаційного потенціалу територій та просторової організації туристичних потоків.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН 4	ЗК4, ЗК5, ЗК10, ЗК11, СК2, СК3, СК4, СК5, СК7, СК10
РН 5	ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, СК2, СК3, СК4, СК5

де, РН4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

РН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

СК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

СК4. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.

СК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

СК7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

СК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії туризму

1.1. Об'єкт, предмет і завдання географії туризму.

Розкриття сутності географії туризму як науки, її місця у системі географічних і туристичних дисциплін. Визначення об'єкта (територіальна організація туризму) та предмета (просторові закономірності формування, розвитку й функціонування туристичної діяльності). Основні завдання дисципліни: пізнання просторових закономірностей туризму, оцінка туристичних ресурсів, аналіз туристичних потоків, формування територіальної структури туризму.

1.2. Система понять і категорій географії туризму.

Розгляд ключових понять: туристичний простір, туристична територія, туристична дестинація, туристичний потенціал, туристичний потік. Характеристика зв'язків між компонентами туристичної системи: ресурси — попит — інфраструктура — управління. Значення географічного підходу для формування регіональної політики у сфері туризму.

Тема 2. Географія та методи дослідження туризму в системі наук про туризм

2.1. Місце географії туризму у системі наукових знань.

Взаємозв'язок географії туризму з економікою, соціологією, екологією, культурологією, маркетингом і менеджментом туризму. Міждисциплінарний характер географічних досліджень туризму. Роль географії як інтегративної науки, що забезпечує просторовий аналіз і синтез даних про туристичні процеси.

2.2. Методологія та методи географічного дослідження туризму.

Методологічні принципи: територіальності, комплексності, історизму, системності, регіоналізації. Характеристика основних методів: картографічний, статистичний, порівняльно-географічний, аналітичний, моделювання (кластерний аналіз, метод головних компонент, GIS-моделювання). Використання сучасних баз даних і цифрових інструментів.

Тема 3. Геотуристичні аспекти організації туризму у світі.

3.1. Поняття геотуризму та його складові.

Сутність поняття «геотуризм», його еволюція та місце у класифікації видів туризму. Порівняння з екологічним, науково-пізнавальним та пригодницьким туризмом. Роль геологічних і геоморфологічних об'єктів у формуванні туристичних маршрутів, значення геотуризму у популяризації геоспадщини.

3.2. Геотуристичні ресурси світу та напрями їх використання.

Класифікація геотуристичних ресурсів (вулканічні, гірські, печерні, льодовикові, річкові, прибережні). Геопарки ЮНЕСКО як модель сталого використання геоспадщини. Провідні геотуристичні центри світу. Вплив геотуризму на збереження природних ландшафтів і розвиток місцевих громад.

Тема 4. Класифікація туристичних ресурсів за географічним принципом.

4.1. Поняття та типологія туристичних ресурсів.

Сутність туристичного ресурсу як базової категорії географії туризму.

Основні типи: природні (ландшафтно-кліматичні, гідрологічні, біологічні), історико-культурні (архітектурні, археологічні, етнографічні), соціально-економічні (інфраструктурні, подієві, інформаційні). Критерії віднесення об'єктів до туристичних ресурсів.

4.2. Географічна класифікація та оцінка туристичних ресурсів.

Принципи територіального поділу: за природними зонами, економічними районами, рівнем освоєності. Методи оцінки туристичних ресурсів: експертна, бальна, геоінформаційна. Показники атрактивності, доступності, екологічного стану. Регіональні приклади.

Змістовий модуль 2. Туристичні ресурси світу

Тема 5. Передумови формування туристичних ресурсів

5.1. Поняття та структура територіальної організації туризму.

Сутність територіальної організації як просторового прояву туристичної діяльності. Елементи територіальної структури: туристичні центри, вузли, райони, маршрути, дестинації. Ієрархія туристичних систем (глобальна, національна, регіональна, локальна). Взаємозв'язок між природними, економічними та соціальними чинниками формування територіальної організації туризму.

5.2. Типологія і моделі територіальної організації туризму.

Класичні та сучасні моделі просторової організації туризму: концентрична, осьова, мережна, кластерна. Поняття туристичного кластера та його географічні параметри. Роль транспортної інфраструктури, логістики та просторової доступності у формуванні туристичних потоків. Приклади туристичних кластерів світу (Середземноморський, Альпійський, Карпатський).

Тема 6. Географія туристичних ресурсів

6.1. Сутність і види туристичних потоків.

Поняття туристичного потоку як показника просторової мобільності населення. Основні характеристики: обсяг, напрям, сезонність, тривалість, цілі подорожей. Типологія потоків: внутрішні, в'їзні, виїзні, транзитні. Фактори, що визначають динаміку потоків: економічні, політичні, соціокультурні, транспортні, природно-кліматичні.

6.2. Просторово-часові закономірності формування туристичних потоків.

Глобальні та регіональні тенденції переміщення туристів. Основні туристичні регіони світу за даними UNWTO. Просторовий аналіз потоків за допомогою картографічних і статистичних методів. Вплив сезонності, доступності та геополітичної стабільності на інтенсивність потоків. Поняття «туристичний центр притягання» та «зона тяжіння».

Тема 7 Аналіз туристичних потоків світу

7.1. Принципи виділення туристичних регіонів.

Критерії регіоналізації туризму: природно-географічні, економічні, культурно-історичні, політичні, інфраструктурні. Підходи до класифікації туристичних регіонів за UNWTO. Види регіонів: макрорегіони, субрегіони,

національні туристичні райони.

7.2. Характеристика основних туристичних регіонів світу.

Європа як провідний туристичний макрорегіон; зростаюча роль Азійсько-Тихоокеанського регіону; Північна та Латинська Америка — регіони з високою мобільністю. Туристичний потенціал Африки та Близького Сходу. Вплив глобалізації на перерозподіл туристичних потоків між регіонами.

Тема 8 Основні форми та видів туризму

8.1. Природні туристичні ресурси світу.

Типологія природних ресурсів: кліматичні, гідрологічні, ландшафтні, біологічні, геологічні. Просторові закономірності їх розміщення. Приклади найбільш атрактивних природних. Роль природних умов у формуванні сезонності туристичної діяльності.

8.2. Антропогенні та культурно-історичні ресурси світу.

Світова культурна спадщина ЮНЕСКО як основа розвитку культурного туризму. Архітектурні, археологічні, етнографічні, подієві ресурси. Географічне розташування найвідоміших туристичних destinations культурного типу. Просторові закономірності концентрації антропогенних ресурсів.

Змістовий модуль 3. Туристичні регіони світу

Тема 9. Географія туризму країн Європейського регіону

9.1. Туристичне районування Європи.

Загальна характеристика європейського туристичного регіону за класифікацією UNWTO. Поділ на субрегіони: Західна, Північна, Південна, Центральна та Східна Європа. Туристичні потоки, основні напрямки внутрішнього та міжнародного туризму.

9.2. Провідні туристичні destinations Європи.

Туристична спеціалізація окремих країн (Франція, Іспанія, Італія, Німеччина, Греція, Австрія, Швейцарія). Культурно-історичний, рекреаційний, подієвий туризм. Вплив ЄС на розвиток туризму, тенденції сталого туризму та цифровізації галузі

Тема 10. Географія туризму країн Азійсько-Тихоокеанського регіону

10.1. Структура та особливості туристичного простору регіону.

Класифікація за субрегіонами (Східна, Південно-Східна, Південна Азія, Океанія). Особливості природно-кліматичних умов, сезонність попиту, специфіка ринку авіаперевезень.

10.2. Провідні туристичні центри та держави регіону.

Розвиток туризму в Китаї, Японії, Таїланді, Індонезії, Австралії, Новій Зеландії. Туризм як чинник економічного зростання, інновації у сфері сервісу, інтеграція культурних традицій у туристичні продукти.

Тема 11. Географія туризму країн Близького Сходу

11.1. Туристичні ресурси та особливості формування регіонального туристичного ринку.

Природно-географічні та культурно-релігійні чинники розвитку туризму. Роль релігійного, історико-культурного та лікувально-оздоровчого туризму.

11.2. Туризм у провідних країнах Близького Сходу.

Огляд туристичних напрямів Ізраїлю, Туреччини, ОАЕ, Йорданії, Саудівської Аравії. Стратегії диверсифікації економіки через туризм, розвиток лухугу-туризму, безпекові аспекти.

Тема 12. Географія туризму країн Африки

12.1. Туристичне районування Африки та природно-рекреаційний потенціал.

Поділ на Північну, Західну, Східну, Центральну та Південну Африку. Кліматичні зони, національні парки, природні об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

12.2. Основні туристичні країни та форми туризму.

Єгипет, Марокко, Кенія, Танзанія, ПАР. Сафарі-туризм, етнічний, екотуризм і пляжний відпочинок. Проблеми розвитку туризму: інфраструктура, безпека, екологічна сталість.

Тема 13 Географія туризму країн Америки

13.1. Туристичне районування Північної, Центральної та Південної Америки.

Країни-лідери туристичного ринку: США, Канада, Мексика, Бразилія, Аргентина, Чилі. Особливості формування регіонального попиту та пропозиції.

13.2. Туристичні ресурси та види туризму в Америці.

Розвиток культурно-пізнавального, природного, пригодницького та гастрономічного туризму. Вплив міграційних процесів, цифрових технологій і сталого розвитку на туристичну географію континенту.

Змістовий модуль 4. Оцінка передумов формування туристичної пропозиції України

Тема 14 Туристичні ресурси східних регіонів країни

14.1. Природно-рекреаційні ресурси східної України. Характеристика ландшафтів, кліматичних умов та гідрологічної мережі (Донбас, Харківська, Луганська області). Особливості розвитку зеленого, пізнавального та санаторно-курортного туризму. Роль природних парків і заповідників у формуванні туристичного потенціалу.

14.2. Культурно-історичні та соціально-економічні ресурси. Міста з історичною та промисловою спадщиною, пам'ятки культури, музеї та фестивалі. Особливості туристичної інфраструктури та транспортної доступності. Вплив економічного розвитку регіону на формування туристичної пропозиції.

Тема 15 Туристичні ресурси західних регіонів країни

15.1. Природно-рекреаційні ресурси Західної України. Карпатський гірський масив, ліси, водні об'єкти, кліматичні умови для активного відпочинку та оздоровчого туризму. Сезонність туризму та потенціал зимових курортів (Славське, Буковель, Драгобрат).

15.2. Культурно-історичні ресурси та туристична інфраструктура. Міста та пам'ятки (Львів, Чернівці, Ужгород), культурно-історичні маршрути, етнографічні об'єкти та фестивалі. Роль транскордонного туризму та зв'язки з

європейськими туристичними потоками.

Тема 16 Туристичні ресурси північних регіонів країни

16.1. Природні ресурси північних областей.

Ліси, річки та озера Полісся (Чернігівська, Сумська, Житомирська області). Пам'ятки природи, рекреаційні зони та можливості для екологічного та зеленого туризму.

16.2. Культурно-історичні ресурси та їх використання.

Історичні міста та архітектурні пам'ятки, музеї, релігійні об'єкти, етнографічні комплекси. Взаємозв'язок культурної спадщини з туристичною привабливістю. Розвиток внутрішнього туризму та освітніх маршрутів.

Тема 17 Туристичні ресурси південних регіонів країни

17.1. Природні ресурси Півдня України.

Причорноморське узбережжя, острови, лимани, курортні зони (Одеса, Херсонська область, Крим до 2014 р.). Пляжний, оздоровчий та водний туризм. Особливості клімату та сезонності туристичних потоків.

17.2. Культурно-історичні та соціально-економічні ресурси.

Історико-архітектурні пам'ятки, порти, музеї та культурні центри. Туристична інфраструктура міст, фестивалі та подієвий туризм. Вплив розвитку транспортних вузлів на туристичну доступність регіону.

Перелік практичних (семінарських) занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг план навчальної дисципліни».

Перелік практичних (семінарських) та завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Завдання 1.	Розробка аналітичного паспорту обраного регіону,
Тема 2. Завдання 2.	Застосування методів дослідження у туризмі: складання таблиці факторів туристичної привабливості регіону, розрахунок коефіцієнту спеціалізації регіону.
Тема 3. Завдання 3.	Геотуристична характеристика регіону, розрахунок індексу туристичної привабливості регіону
Тема 4. Завдання 4.	Географічна класифікація туристичних ресурсів: складання таблиці ресурсів обраного регіону за типами (природні, культурно-історичні, соціально-економічні)
Тема 5. Завдання 5.	Аналіз та систематизація факторів формування туристичних ресурсів території, розрахунок коефіцієнту доступності території
Тема 6. Завдання 6.	Аналіз впливу туристичних ресурсів регіону на розвиток туризму: порівняння ресурсного потенціалу двох регіонів
Тема 7. Завдання 7.	Аналіз факторів, що впливають на формування туристичних потоків: розрахунок коефіцієнтів сезонності, індекс розвитку туристичної інфраструктури

Тема 8. Завдання 8.	Визначення домінуючих форм туризму у регіоні, індекс спеціалізації туристичного регіону, розрахунок інтенсивності туристичного потоку
Тема 9. Завдання 9.	Порівняння туристичних потоків між країнами регіон
Тема 10. Завдання 10.	Порівняльний аналіз туристичних ресурсів ключових країн регіону
Тема 11. Завдання 11.	Порівняння інтенсивності та аналіз туристичних потоків країн регіону
Тема 12. Завдання 12.	Аналіз туристичних ресурсів та туристичних центрів
Тема 13. Завдання 13.	Статистичний аналіз регіону як туристичної дестинації
Тема 14. Завдання 14.	Складання геотуристичного паспорту регіону
Тема 15. Завдання 15.	Аналіз та класифікація туристичних ресурсів
Тема 16. Завдання 16.	Порівняльний аналіз туристичних ресурсів областей
Тема 17. Завдання 17.	Аналіз домінуючих видів туризму в регіоні за обраними критеріями

3. Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл.

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1–17	Вивчення лекційного матеріалу з теоретичних аспектів географії туризму
Тема 1–17	Підготовка до практичних занять
Тема 7, 11, 15	Підготовка мультимедійної презентації регіону, туристичних ресурсів або туристичних потоків, аналіз привабливості території
Тема 1, 2, 6, 8, 14, 15, 16, 17	Підготовка до практичних завдань: створення аналітичного паспорту регіону, розрахунок індексів ресурсів та потоків, складання коротких аналітичних звітів
Тема 6, 12	Підготовка до контрольних робіт: систематизація теоретичного матеріалу, виконання розрахункових та аналітичних завдань

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) завдань та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено використання

комбінованого підходу, що поєднує словесні, діалогові та демонстраційні методи:

Словесні (лекція (Тема 1, 3, 4, 5, 6, 8, 10), проблемна лекція (Тема 2, 7,9,15), лекція-діалог (Тема 9)).

Наочні (демонстрація (Тема 1-17)).

Практичні (практична робота (Тема 1, 2, 6, 8, 10), кейс-метод (Тема 4, 7, 8), презентація (Тема 3, 4, 5, 7, 9).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100-бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних і семінарських занять та має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти щодо виконання конкретної роботи й оцінюється сумою набраних балів: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Підсумковий контроль за I семестр включає семестровий контроль, який проводиться у формі диференційованого заліку.

Поточний контроль: компетентісно орієнтовні завдання (50 балів); письмова контрольна робота (20 балів); колоквіум (30 балів)

Підсумковий контроль за II семестр включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену (іспиту). Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів. Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається підсумовуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: завдання за темами; поточні контрольні роботи; опитування та презентації за темами; колоквіуми.

Семестровий контроль: іспит.

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність «ІЗ Туризм і рекреація»

Освітньо-професійна програма «Туризм».

Навчальна дисципліна «Географія туризму»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №1

ЗАВДАННЯ 1 (5 балів)

Надати визначення поняття туристичні ресурси. Навести приклади туристичних ресурсів в залежності від географії регіону.

ЗАВДАННЯ 2 (5 балів)

Паломництво, географія центрів паломництва.

ЗАВДАННЯ 3 (15 балів)

1. Розрахувати загальну брутто-інтенсивність туристичного потоку

Упродовж 2024 року жителі країни здійснили 1 120 тис. туристичних поїздок, з них:

—	65%	—	внутрішні	подорожі,
—	25%	—	міжнародні	поїздки,
— 10% — ділові поїздки (частина з них перетинає кордон).				

Загальна чисельність населення становить 70 859 тис. осіб, із них 68% — працездатного віку.

2. Розрахувати брутто-інтенсивність для населення працездатного віку, якщо припустити, що саме вони здійснили 90% усіх поїздок.

3. Визначити, скільки подорожей припало на 1 000 осіб непрацездатного віку, за умови, що решта подорожей здійснили вони.

ЗАВДАННЯ 4 (15 балів)

Ви є власником туристичного агентства, розташованого в Карибському регіоні. Які б тури Ви запропонували своїм потенційним клієнтам. Відповідь аргументуйте.

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та туристичного бізнесу

протокол № _____ від «___» _____ 20__ р.

Екзаменатор доктор філософії з туризму, доцент Вовк К.М.,

Зав. кафедрою д.е.н., професор Салун М. М.

Критерії оцінювання

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Таблиця 4

Завдання	Бал	Критерії оцінювання
Завдання 1-2 (стереотипне) (1 завдання -5 балів) (2 завдання - 5 балів)	1–2	Відповідь не надано або містить суттєві помилки; основні поняття не розкрито.
	3–4	Поняття наведено частково, визначення неповне; приклади або аргументація обмежені.
	5	Завдання виконано повністю: наведено коректні визначення, класифікації, приклади; показано розуміння матеріалу, висновки відповідають суті завдання.
Завдання 3 (діагностичне) (15 балів)	1-4	Завдання частково виконано: наведені невірні поняття, класифікації або формули; висновки відсутні або некоректні.
	5-8	Завдання виконано частково: розрахунки частково коректні, логіка розподілу показників частково відсутня; висновки неповні.
	9-12	Завдання виконано: формули та розрахунки правильні, але висновки частково неповні або логічно не обґрунтовані.
	13-15	Завдання виконано повністю: формули, розрахунки, поняття правильні, проведено обґрунтований аналіз; висновки логічні та аргументовані.
Завдання 4 (евристичне) (15 балів)	1-4	Завдання частково виконано: запропоновані шляхи вирішення нелогічні; висновки відсутні або некоректні.
	5-8	Завдання виконано частково: пропозиції наведені, але без аргументації та аналізу; висновки неповні

	9-12	Завдання виконано: практичні рішення наведено, але аналіз або аргументація неповні; висновки частково сформульовані.
	13-15	Завдання виконано повністю: пропозиції практичних рішень аргументовані; показано здатність до аналізу, висновки логічні та обґрунтовані.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Економіка рекреації та туризму [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. А. Сущенко, О. О. Стрижак, Н. А. Дехтяр [та ін.] ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. - 346 с. <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26223> ^[P]_[SEP]
2. Ковальська Л. В., Пархоменко О. Г. Географія туризму: підручник для студентів спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» вищих навчальних закладів України. Івано-Франківськ: НАІР, 2025. 210 с. Доценко А. І. Туристичне країнознавство: навчальний посібник. Київ: Університет «Україна», 2022. 148 с.
3. Географія туризму України: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за спеціальності 242 «Туризм». Частина 1 / Укладачі: Н.В. Мельник, С.М. Іваниця. Ужгород : УжНУ. 2021. 104 с. https://kgrks.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/33/2024/02/navchalnyj-posibnyk-heohrafiia-turyzmu-ukrainy-chastyna-1-lektsii_2021.pdf?utm_source

Додаткова

4. Вовк К.М. “Перспективи формування транснаціональних подієво-туристичних кластерів в Європейському регіоні” //“Економіка та суспільства”- 2022 - № 37 DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-9> .

5. Вовк К.М. (0,78)Подієва екскурсія як інноваційний туристичний продукт: методики оцінювання міжнародні стандарти та практичне впровадження. РОЗВИТОК МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ТРАНСПОРТІ, № 1 (90), 2025.- С.175-190
<https://www.daemmt.odessa.ua/index.php/daemmt/article/view/569>

6. Vovk K. European tourism clusters: directions for restoring the competitiveness of ukrainian tourism. Економіка і регіон. Науковий вісник НУ "Полтавська політехніка імені Юрія Конратюка" , Вип.4 (90), 2023
<https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/32864/1/%D0%92%D0%BE%D0%B2%D0%BA%20%D0%9A.%D0%9C.%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F.pdf>

7. Стрижак О. О., Нестеров М. С. Система комунікацій в індустрії туризму: когнітивний підхід та соціально-психологічні аспекти. Причорноморські економічні студії. 2025. №91. С. 276-282. DOI:
<https://doi.org/10.32782/bses.91-46>

8. Pohuda N., Stryzhak O. The Feasibility of Assessing The Country's Tourism Development Based on the Use of International Indices. International Journal of Hospitality and Tourism Systems, 2025, Vol. 18, Iss. 1, 133-146.
<http://publishingindia.com/ijhts/24/the-feasibility-of-assessing-the-country-tourism-development-based-on-the-use-of-international-indices/32198/87912/>

9. Tourism and Hospitality in Conditions of Digital Economy: Problems and Perspectives [Electronic resource] : monograph / K. Naumik-Gladka, O. Sushchenko, O. Stryzhak [et al.]; Simon Kuznets Kharkiv national university of economics. — Kharkiv : S. Kuznets KhNUE, 2023. — 233 p.
<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/30157>

Інформаційні ресурси

10.Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації (WTO) Режим доступу : <https://www.unwto.org/> .

11.Офіційний сайт Державного агентства з розвитку туризму.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.tourism.gov.ua> .

12.Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ukrstat.gov.ua> .

13.Офіційний сайт Національної туристичної організації України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://nto.ua/>

14. Про курорти: Закон України від 19.01.2006. (док. № 2026–III, ред. від 16.10.2020 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14#Text> .

15. Про Туризм: Закон України від 15.09.1995 р. (док. № 324/95 –ВР ред. від 16.10.2020 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>

16. Українська Асоціація туристичних агенцій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.tau.org.ua/>

17.Eurostat [Electronic resource]. – Acces mode : <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home> .

18.World bank open data. [Electronic resource]. – Acces mode : <https://data.worldbank.org> .